

ارگان نشراتی اداره ملی استندرد (انسا)

سال دهم، شما ره بیستم، 1397

ملی
استندرد ملی

جمهوری اسلامی افغانستان

ستندرد های بین المللی و چهارمین انقلاب صنعتی

قانون جدید ستندرد ملی

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون در روشی احکام مندرج مواد یازدهم و سیزدهم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

۱. ایجاد و انکشاف زیربنای ملی کیفیت.
۲. بهبود کیفیت اموال تجاری (وارداتی و صادراتی) محصولات تولیدی و پروسه های خدماتی.
۳. تثییت نورم های مصرفی جهت بهره برداری موثر از منابع ملی و اقتصادی.
۴. تامین صحت و مصوونیت مستهلكین و حفاظت محیط زیست.
۵. تشویق سکتور خصوصی جهت سهم گیری در پروسه های ستندرد سازی، متراولوژی، ارزیابی مطابقت و فراهم آوری زمینه فعالیت آنها.

سرمقاله!

ستندرد و نقش آن در رشد اقتصاد کشور

زیرینای قوی ستندردايزيشن رشد سریع اقتصادی را در کشورهای رو به انکشاف تضمین می نماید. ستندرد ستونی برای انکشاف اقتصادی و ظرفیت تجاری بوده و در حمایت از مستهلکین، حفاظت محیط زیست و اجتماع نقش کلیدی را ایفا می نماید. افزایش تجارت های منطقی و بین المللی متکی به کاربرد ستندرد ها بوده تا نه تنها موانع تکنیکی تجارت را کاهش دهد؛ بلکه دستیابی به مارکیت های بهتر را مقدور سازد.

چالش عمده فراراه رشد اقتصادی در کشورهای رو به انکشاف به ویژه اقتصاد بعد از جنگ برهمن خوردن بیلانس تجاری و در نتیجه حاکمیت واردات بر مارکیت می باشد. عدم انکشاف اساسات قانونی و ضعف اقتصادی مردم فرصتی را برای عرضه محصولات با کیفیت پایین را به بازار مساعد می سازد که می تواند مستقیماً صحت، سلامتی و اقتصاد خانواده ها را متضرر سازد. از جانب دیگر کسب اعتماد مصرف کننده گان داخلی برای هسته های صنایع تولیدی در اندک مدت متصور نخواهد بود؛ هکذا رشد سکتور صادرات مستقیماً وابسته به درک نیازمندی های بازار مطلوبه و کاربرد ستندردها می باشد.

افغانستان بعد از چند دهه جنگ که ویرانی زیربنای اقتصادی نیز از پیامدهای آن به شمار می آید، گذار سریع از اقتصاد دولتی به اقتصاد بازار را تجربه می کند که در چنین وضعیتی رشد متداوم اقتصادی مستلزم نهادینه کردن نقش سکتور خصوصی منحیث چرخ اصلی این نظام و انکشاف پالیسی های مؤثر به هدف تسهیل تجارت و سرمایه گذاری می باشد. تجارت می باید بر محور منافع ملی استوار بوده و سرمایه گذاری در سکتورهای صنایع و صادرات بر احیای اعتبار محصولات افغانی در بازارهای داخلی، منطقی و بین المللی متمرکز باشد.

توسعه فعالیت های ستندرد ایزیشن و ترویج ستندردها و طرز العمل های پذیرفته شده منحیث گام نخست و الزامی در راستای دستیابی به اهداف ستراتیژیک اقتصادی و کسب عضویت در سازمان تجارت جهانی پنداشته می شود؛ زیرا تنها محصول خوب می تواند بازار خوب داشته باشد. تدوین ستندردهای ملی نیازمند اشتراک فعال سکتور خصوصی و مراجع علمی و اکادمیک در این پروسه می باشد تا تطابق آن را با شرایط اقتصادی، اجتماعی و کلتوری در کشور یقینی ساخته و زمینه کاربرد عملی ستندردها را فراهم سازد.

اداره ملی ستندرد منحیث یگانه مرجع تدوین ستندردهای ملی در کشور تدوین ستندردها را در سرخط برنامه کاری خویش قرار داده است؛ اما باید اذعان داشت که مؤقتی این پروسه بدون همکاری ادارات ذیربطری دولتی، شریک سازی دانش و تخصص موجود در نهادهای علمی و در نهایت تعهد سکتور خصوصی محتمل به نظر نمی رسد.

بنآ از تمامی متخصصین، ماهران و دست اندکاران سکتورهای فوق الذکر دعوت به عمل می آید تا با اشتراک در این پروسه ملی سهم ارزنده خویش را در رشد اقتصاد ملی، کاهش تهدیدات به صحت و سلامت مستهلکین و حفاظت محیط زیست ایفا نمایند تا باشد شگوفایی اقتصادی آورنده صلح و ثبات سیاسی و اجتماعی نیز گردد.

امضا موافقت نامه همکاری میان

اداره ملی سند ملی (انسا) و اتحادیه انرژی قابل تجدید افغانستان

گزارش: برشکی حنیفی

یک نفر متخصص مسلکی و تخصصی اتحادیه را برای تسريع پروسه تکمیل سند ملی در بخش انرژی قابل تجدید معرفی نمایند. همچنان تعهد نموده است تا از ورود اموال و کالاهای بی کیفیت و بدون سند در سکتور انرژی قابل تجدید جلوگیری نماید.

اداره انسا نیز در جنب همکاری های همه جانبی با این اتحادیه تعهد نموده است تا دسترسی اتحادیه انرژی قابل تجدید افغانستان به سند ها اعم از سند ملی، منطقوی و بین المللی را برطبق اصول مربوط فراهم نماید.

موافقت نامه را از جانب اداره ملی سند ملی (انسا) دیپلم انجینیر عبدالخالق با بر سربرست اداره ملی سند ملی و از طرف اتحایه کابل خان تدبیر ریس اتحادیه انرژی قابل تجدید افغانستان به امضاء رسانیدند.

موافقت نامه همکاری در مقاطع مشترک وظیفوی میان اداره ملی سند ملی (انسا) و اتحادیه انرژی قابل تجدید افغانستان به تاریخ ۶ سپتامبر ۱۳۹۷ با حضور داشت نماینده گان نهادهای ذیربسط به امضا رسید.

این موافقت نامه به اساس همکاری های طرفین با در نظر داشت ایجابات زمان و به منظور تطبیق پروژه های با کیفیت قبول شده تخصصی مطابق با سنددهای ملی و بین المللی به امضا رسید. این همکاری ها باعث به مصرف رسیدن منابع موثر و باکیفیت و جلوگیری از ضیاع وقت و منابع میباشد. با امضای این موافقت نامه طرفین حد اعلای تلاش خویش را در جهت گسترش تطبیق نورم ها و سند ها در ساحه انرژی قابل تجدید مبذول خواهند داشت.

در این موافقت نامه اتحادیه انرژی قابل تجدید افغانستان در پهلوی همکاری های همه جانبی با اداره انسا تعهد نموده است تا

پانزدهمین اجلاس عمومی هیات رهبری انجمن استاندارد و مترولوژی برای کشورهای اسلامی (SMIIC)

گزارش: پرشکی حنیفی

انجینیر عبدالخالق با بر سرپرست اداره ملی ستندرد (انسا) نیز به نماینده گی اداره انسا در انتخابات سهم فعال داشتند و در نتیجه ۹ کشور برای اعضای شورای مدیریت ستندرد سازی و ۱۲ کشور برای شورای اعتباردهی که هر یک برای سه سال (۲۰۱۸-۲۰۲۰) انتخاب شدند. کشورهای عضو از سکرتریت عمومی درخواست نمودند تا در فرصت مناسب وظایف و مسولیت‌های شوراها مذکور را جهت مراحل تصویب به اعضا پیشکش نماید. همچنان کشورهای عضو از سکرتریت عمومی درخواست نمودند تا تاریخ جلسه بعدی شورای اعتباردهی را مشخص نماید.

در ادامه جلسه روی درخواست کسب عضویت سازمان سمیک که از جانب کشورهای قطر، کویت و ساحل عاج (Cote d'Ivoire) سپرده شده بود، بحث و تبادل نظر صورت گرفت که در نتیجه کشورهای مذکور عضویت سازمان سمیک را از جنوری ۲۰۱۸ کسب نمودند. از تمامی کشورهای عضو سازمان سمیک تقاضا به عمل آمد تا کشورهای که عضویت سازمان سمیک را ندارند، در صورت نیاز

انجمن استاندارد و مترولوژی کشورهای اسلامی (SMIIC) در چوکات سازمان کشورهای اسلامی (OIC) فعالیت نموده و هدف اساسی آن را هماهنگی فعالیت‌های ستندرد گذاری، اوزان و مقیاس، آزمایش‌های لابراتواری، از بین بدن موانع تکنیکی فرا راه تجارت به منظور توسعه تبادله امتعه تجاری بین کشورهای اسلامی تشکیل میدهد.

هیات اداره ملی ستندرد (انسا) تحت ریاست دیپلوم انجینیر عبدالخالق با بر سرپرست اداره ملی ستندرد (انسا) بر حسب دعوت رسمی رئیس سازمان انجمن استاندارد و مترولوژی برای کشورهای اسلامی (SMIIC) جهت اشتراک در پانزدهمین جلسه هیئت رهبری انجمن استاندارد و مترولوژی کشورهای اسلامی (SMIIC) عازم کشور ترکیه گردیدند.

در آغاز صباح الدین کورکمز رئیس سازمان سمیک به نماینده گان خوش آمدید گفته اضافه نمود که وظیفه اصلی سازمان سمیک ستندرد سازی و همسان سازی ستندرد ها می باشد. بعداً طبق اجندای بحث روی انتخاب اعضای شورا های مدیریت ستندرد سازی و اعتباردهی آغاز یافت، که دیپلوم

شد، که مبلغ پرداخت برای اداره ملی ستندرد \$218.60.4 دالر امریکایی از طرف اعضای تصویب شد که نسبت به سال های گذشته کمتر می باشد.

هیات اداره ملی ستندرد (انسا) در حاشیه اجلاس در شهر استانبول با نماینده های کشور های چون ترکیه، امارات متحده عربی، قرقیزستان، اوزبکستان، ایران، پاکستان و سکرتور عمومی سازمان سمیک دیدار و ملاقات داشتند.

محترم بابر در دیداری که با عبدالله عبدالقادر المعینی رئیس عمومی اداره ستندرد و متrolوژی امارات متحده عربی (ESMA) داشتند طرفین بر موضوع مستحکم بودن روابط بین دو کشور تاکید نمودند. آقای بابر در مورد تفاهم نامه همکاری های تخصصی میان اداره انسا و اداره ستندرد و متrolوژی امارات متحده عربی یاد آور شده اضافه نمود: "که مواد تفاهم نامه از طریق وزارت امور خارجه به سفارت افغانستان مقیم ابوظبی فرستاده شده تا مکان و زمان امضا آن مشخص شود." آقای عبدالله عبدالقادر المعینی ابراز خرسندي نموده گفتند: "ما هم از موضوع آگاه هستیم و علاقمندیم که با اداره ملی ستندرد تفاهم نامه داشته باشیم، منتظر طی مراحل دیپلماتیک خواهیم بود، بعد از ختم طی مراحل، ما آماده هستیم تا به زودترین فرصت تفاهم نامه را امضا نماییم". طرفین بر دوامدار بودن همکاری های تخصصی بین دو اداره تاکید نمودند.

هیات اداره ملی ستندرد ملاقات که با صباح الدین کورکمز رئیس سازمان سمیک و رئیس عمومی انتیوت ستندرد ترکیه (TSE) داشت، طرفین برای تمدید تفاهم نامه که قبلاً بین دو اداره امضا شده بود، تاکید نمودند. بحث روی آموزش کارمندان اداره ملی ستندرد هم صورت گرفت که جانب ترکیه علاقمندی نشان داد تا کارمندان و متخصصین اداره ملی ستندرد را آموزش بدنهند.

آقای کورکمز علاوه نمود که متخصصین ما متاسفانه فرصت کم دارند که به افغانستان بروند بناءً بهتر است کارمندان و متخصصین اداره ملی ستندرد جهت آموزش به ترکیه سفر نمایند.

از اینکه اداره ملی ستندرد عضو فعال سازمان سمیک می باشد بناءً اشتراک در چنین جلسات برای این اداره از اهمیت خاصی برخوردار است. این جلسه (سفر) یک فرصت خوب برای اداره ملی ستندرد غرض جلب همکاری تخصصی شد.

جهت عضویت شان در سازمان همکاری نمایند. همچنان طبق اجنداء، کمیته متrolوژی فعالیت های یک ساله خویش را به نماینده گان پیشکش نمود، که در ادامه روی مسؤولیت های کمیته مذکور بحث و تبادیل نظر صورت گرفت.

(12th GA Meeting) دوازدهمین مجمع عمومی

در دومین روز جلسه بر علاوه کشور های عضو سازمان سمیک، نماینده سازمان همکاری های اسلامی (OIC)، نماینده سازمان مرکز توسعه تجاری اسلامی (ICDT)، نماینده سازمان توسعه صنایع و معادن عرب سازی (GSO)، نماینده سازمان توسعه صنایع و تکنالوژی (AIDMO)، داکتر فاروق اوزلو وزیر علوم، صنایع و تکنالوژی معلوماتی ترکیه و نماینده های قطر و اوزبکستان به حیث کشور های ناظر حضور داشتند.

جلسه با سخنرانی صباح الدین کورکمز رئیس سازمان سمیک آغاز یافت، آقای کورکمز یکبار دیگر به اعضای سازمان سمیک به شهر استانبول خوش آمدید گفت و از داکتر فاروق اوزلو وزیر علوم، صنایع و تکنالوژی معلوماتی ترکیه خواست در زمینه سخنرانی داشته باشد. آقای اوزلو از برگزاری جلسه مذکور ابراز خرسندي نموده اضافه نمود که موضوع ستندرد و همسان سازی ستندرد در جهان اسلام از اهمیتی خاصی برخوردار می باشد و باید کشور های عضو سازمان سمیک در این مورد تلاش های بیشتری به خرج دهنده تا سمیک منحیت یک سازمان قوی در عرصه ستندرد سازی فعالیت داشته باشد. در ادامه سخنرانی، آقای اوزلو بر اهمیت تکنالوژی در کشور های اسلامی تاکید نموده علاوه نمود که بدون تولید تکنالوژی رشد در سطح منطقوی و جهانی مشکل ساز می باشد. در ادامه جلسه نماینده های سازمان های متذکره هر یک به نوبه خود سخنرانی نموده همه در مورد اهمیت ستندرد، همسان سازی ستندرد های جهان اسلام و ستندرد های حلال تاکید داشتند.

در ادامه جلسه در مورد حق العضویت سازمان های عضو بحث و تقاضا بعمل آمد تا کشورهای عضو حق العضویت شان را به وقت و زمان آن پرداخت نمایند، در صورت نپرداختن حق العضویت، عضویت شان برای مدتی به تعليق در آورد خواهد شد. خوشبختانه اداره ملی ستندرد حق العضویت خویش را به وقت معینه پرداخت نموده بود. همچنان مبلغ حق العضویت سال ۲۰۱۸ به بحث گرفته

د سویلی آسیا هیوادونو د کیفیت زیربنا د پیاوړی کولو او مرستې په اړه د پې تې بې ورکشاپ

ګزارش: برشكى حنيفي
ژباده: انجينير ساحل الكوزى

استازو ګډون درلود او د کاري ګروپ کار د کنفرانس په لوړۍ له
ورڅله غرمې وروسته پیل او د کنفرانس په دویمه ورڅه مخکې له
غرمې پای ته ورسید او متنل شوې پایلې په عمومي غونډله کې د
کاري ګروپ استازې له لوري (چې د پاکستان هیواد خڅه و
وړاندې او د کنفرانس د ګډونوالو له لوري د منلو وړ وګرځښې.

لاسته راوړنې

د مترولوازی په خانګه کې ۵ پارامترونې (MASS, Volume, Length, Pressure and Temperature) شامل دي، لوړنې درې پارامترونې (کتلې، حجم او اوردوالي) بې لوړیتوب لري چې افغانستان پدي برڅه کې
زياتو مرستو ته اړتیا لري. نو د پې تې بې په کاري پلان کې د
(کتلې، حجم او اوردوالي) پارامترونې لپاره لوړنې زده کړې په نظر
کې نیوال شوی دي چې د افغانستان، بوتان، پاکستان او هندوستان
هیوادونو له ډپرو خبرو اترو وروسته دې ته تیار شول چې خپل
مختصین به د پې تې بې په مالي مرستې د انسا ادارې کارکوونکو
لپاره د لنډ مهاله پروګرامونو د جوړولو په موخته ولیري.

د انسا ادارې مرکزی لاپراتوارونو جوړولو او تیارولو په برڅه کې د
هندوستان او پاکستان هیوادونو له هر اړخیز بحثونو وروسته ژمنه
وکړه چې، د پې تې بې له لوري د مالي امکاناتو په برابرولو سره به
دوي خپل مختصین د مرستې او تخنیکي مشورو ورکولو په موخته
د افغانستان هیواد ته ولیري، چې له نیکه مرغه پې تې بې د مالي
امکاناتو د برابرې دو مسؤولیت په غاره وانځیست.

د نیپال، هندوستان او پاکستان هېوادونو ژمنه وکړه چې تخنیکي او
حقوقی خانګو ته د مترولوازی قانون په جلاکولو کې به د پې تې
بې له لوري د مالي امکاناتو په برابرولو سره مرستې کوي، چې پې
تې بې پدې برڅه کې د هر چول مرستو ژمنه وکړه.

د ریاست جمهوری لوړ مقام له لوري په ۱۳۹۷/۰۲/۰۵ نېټې د
(۲۸۳) شمېرې ترلاسه شوي حکم له مخې د ستندرڈ ملي ادارې
(انسا) سرپرست دیپلوم انجينير عبدالخالق بابر تر ریاست لاندې د
ستندرڈ ملي ادارې (انسا) هیأت د (د سویلی آسیا هیوادونو د
کیفیت زیربنا د پیاوړی کولو او مرستې په اړه د پې تې بې
ورکشاپ) تر سرليک لاندې په دوه ورځني ورکشاپ (۸ - ۹ می
۲۰۱۸) کې د ګډون په موخته نیپال هیواد ته سفر کړي و.

جرمني PTB د ۲۰۱۱ کال راهیسې د عامه پوهاوی، اکریدیشن او
مترولوازی برنامو خڅه د ملاتړ په برخو کې د دې پروژې د دوو
 بشپړ شوو فازونو په بهير کې له ۶ مليونو خڅه زیات امریکایي ډالر
لکولی دي او بوتان او نیپال هیوادونو د PTB پروژې د دوو فازونو
له تطبيق خڅه تر ټولو ډېرې ګنجې ترلاسه کړي دي.

د PTB پروژې دريم فاز به د دریو ګلونو لپاره د ۲۰۱۸-۰۳-۰۱ له
نېټې خڅه تر ۱۰۲۱-۰۴-۲۸ نېټې پورې دوام ولري. ټولپال ۱.۲
میليونه ایرو مالي سرچینې په واک کې لري چې د جرمني هیواد
اقتصاد وزارت بې مالي ملاتړ کوي، د یاودنې وید ده چې د
پروژې دريم فاز به ددې پروژې وروستي فاز وي او نور به د
غڅېدو وړنه وي.

هغه موضوعات چې د نیپال هیواد کې د پلان جوړونې په دوه
ورځني پروګرام کې پې پې بحث وشو:

1. د اکریدیشن کاري ګروپ
2. د مترولوازی کاري ګروپ

د مترولوازی کاري ګروپ

د مترولوازی په کاري ګروپ کې د سارک غږي هیوادونو ټولو

انتخاب سنگ در ساختمان

ترتیب کننده: انجینیر عنایت الله یما
منبع: اینترنت

سنگ رسوبی

تاریخی از جمله: مساجد، کلیساها، آرامگاه‌ها که نیاز به تراش داشته ولی نیازی به صیقل دادن آنها نیست.

۳- سنگ‌های که برای تزیین بیرونی ساختمان‌های بزرگ مسکونی و تجاری و نیز کف ایستگاه‌های راه آهن، فرودگاه‌ها وغیره مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۴- سنگ‌های تراشیده و صیقل داده شده که برای تزیین داخلی دیوارها مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۵- سنگ‌هایی که بیشتر در بخش هنری و سنگتراشی در مقیاس‌های کوچک و بزرگ مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۶- سنگ‌هایی که در عرصه هنری و مجسمه سازی آثار هنری بسیار ظریف به کاربرده می‌شوند.

۷- سنگ‌هایی که برای ساختن وسایل خانگی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۸- سنگ‌هایی که به مثابه قطعات تختنیکی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۹- سنگ‌ها و منرال‌هایی که در بخش‌های مختلف صنایع مورد استفاده قرار می‌گیرند

سنگ‌های مورد استفاده در ساختمان همان سنگ‌های طبیعی هستند که از قشر جامد زمین بدست می‌آیند. برخی از سنگ‌های ساختمانی اساساً موونمنرالی بوده و از مهمترین مواد و مصالح ساختمانی محسوب می‌شوند. از سنگ‌های مثابه تولید سمنت‌های مختلف برای تهییه کانکریت، ساختن دیوارهای عظیم و کوچک، برای تزیین و پوشش بیرونی و داخلی دیوارهای ساختمان، پوشش کف زمین، ساختن زینه، زیرسازی راه آهن و متروهای شهری، تاسیسات و کوره‌های بلند ذوب فلزات، دریخشن الکترونیک، سرامیک و شیشه سازی، ساخت و ساز بند‌های آب، تحکیم سواحل رودخانه‌ها، برای جلوگیری از فرسایش خاک کنار رودخانه‌ها، سنگ تراشی و مجسمه سازی، آرامگاه‌ها وغیره استفاده می‌شود. که از جمله میتوان از دیوار چین و اهرام مصر نام برد.

استفاده از سنگ‌ها و منرال‌های طبیعی به نوع کار، محل استفاده، ترکیب و خواص کیمیایی خاصتاً ترکیب و نوع منرال یا منرال‌های تشکیل دهنده و بالاخره خواص فزیکی سنگ مانند رنگ، نرمی و سختی بستگی دارد. عوامل دیگری که استفاده از نوع سنگ را مشخص می‌کند عبارتند از: زیبایی، عوامل اقتصادی، امکان دسترسی و حمل به موقع آن به محل کار، قیمت تمام شده، سلیقه و شکل مصرف، سختی و نوع کار با سنگ‌ها می‌باشدند.

اهداف مختلف استفاده از سنگ‌های طبیعی

۱- سنگ‌هایی که کار ویژه بر روی آن صورت نمی‌گیرد و به شکل قطعات طبیعی موجود، کوچک و بزرگ در ساختن دیوار باغ‌ها، دیوارخانه‌ها، بندهای خاکی، سنگ فرش خیابان‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۲- سنگ‌هایی که برای تراش و یا ساختن ساختمان‌ها

سنگ مرمر

کیمیابی سنگ‌ها در مقابل هوا، آب، باران و مواد صیقل دهنده از عواملی هستند که دست اندر کاران و مصرف کننده گان سنگ‌ها باید به آن توجه لازم داشته باشند. به طور مثال سنگ‌های که از منزال‌های فلدسپات، بیوتیت، آمفیبول، پیروکسین، اولوین و یا از منزال‌های کلسیت و ژیپس یا گچ که در مقابل آب و هوای مرطوب و یا باران های اسیدی بسیار حساس بوده و به سرعت وارد تعاملات کیمیابی می‌شوند.

خواص میخانیکی

خواص میخانیکی بیشتر از تأثیرات متقابل قوه‌های میخانیکی در سنگ‌های ساختمانی ایجاد می‌گردد. این خواص شامل مقاومت سنگ، توان جذب آب، تحمل فشار، توانایی انعکاس و یا عبور امواج صوتی، خم شدنگی، شکنندگی و غیره می‌باشد. با توجه به اینکه سنگ مشابه مورد نظر در کجا مورد استفاده قرار می‌گیرد، فشار وارد بر آن تفاوت می‌کند. بطور مثال سنگ گرانیت که در تهداب دیوار یک پل و یا یک ساختمان بزرگ مورد استفاده قرار می‌گیرد، یا اینکه به شکل صفحه‌یی برای نمای بیرونی و یا نمای داخلی یک بنا مورد استفاده قرار می‌گیرد، تفاوت می‌کند. همچنین ساخت و بافت سنگ‌ها و شکل کرستالی منزال‌ها در یک سنگ نقش بسیار بزرگی در مقابل فشار به سنگ ایفا می‌کنند.

خواص فزیکی

خواص فزیکی سنگ شامل کثافت، رنگ، درجه سختی، تخلخل و غیره می‌شود که در هنگام استفاده از سنگ‌های ساختمانی حائز اهمیت زیاد می‌باشد. وزن مخصوص سنگ‌ها یکی از عواملی است که باید به آن توجه نمود. زیرا وزن مخصوص سنگ خالص و فشرده با وزن مخصوص سنگ در طبیعت به عمل داشتن خلاء و درز، حباب گازها، مقدار آب جذب شده در سنگ متفاوت بوده و اختلاف این دو وزن مخصوص نشان دهنده استحکام، واکنش و یا عکس العمل در مقابل گرمای سرما، یخ زدگی سنگ می‌باشد. رنگ اغلب سنگ‌ها به عمل منزال‌های تشکیل دهنده سنگ و یا رنگ مواد سمنتی آنها می‌باشد. نمای رنگی سنگ‌ها به دانه بندی سنگ‌ها نیز بستگی دارد. رنگ اولیه سنگ‌ها در مقابل هوا، مواد کیمیاوی و نور ثابت نماید و به مرور زمان کم رنگ، بیرنگ و گاهی رنگ اولیه خود را کاملاً از دست میدهدند. توجه به رنگ سنگ‌ها ثبات آنها را در مقابل آب و هوا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌نماید.

خواص کیمیایی

خواص کیمیاوی در دوام سنگ‌های ساختمانی دارای اهمیت بسیار زیاد می‌باشد که اکثرًا در اثر واکنش سنگ‌های ساختمانی در مقابل محیط به وجود می‌آید. به همین جهت استفاده این نوع سنگ به دو عامل اقلیمی (میزان و تغییر درجه حرارت) و اینکه سنگ در کجا، داخل و یا خارج یک ساختمان، مورد استفاده قرار می‌گیرد، تفاوت می‌کند. واکنش

سنگ گرانیت

په خوراکي موادو کې په طبیعی ډول شته زهر یا توکسین (Natural Toxins In Food)

تیاروونکې: انجنیر عتیق الله یاسر

منبع: انترنټ

لرونکې غلې، غنم، جوار، اوریشې، جودر او مغزلرونکې میوې لکه بادام، پسته، غوزان او نور زړي لرونکې میوې تر خپل برید لاندې راولې کیدای شي مغزلرونکې میوې او غلې مخکې له رفع حاصل او یا هم په زیرمه خونه کې اخته کړي، همدارنګه افلا توکسین په شيدو، مستو، کورتو او نورو لبني محصولاتو کې هم په تیټه کچه لیدل شوی دی چې اغیزه یې له ګواښې خخه تشه نه ده.

Amygdalin

دا یوه زهری ماده ده چې په عمومي ډول د ترخو زرداو، شفتالو، آلو، ګیلاس، مهرو او ناکو په زړو کې لیدل کېږي خو د ترخو زرداو زړي په طبیعی ډول د Amygdalin په نامه یو ډول زهری توکي لري چې د هایدرولیز کیدو په پایله کې د سیانایدونو د تولید لامل ګرځي چې د انسان بدنه یې په لړې اندازې سره جذبولي شي خو په لوره اندازه یې د زهرجن کیدو لامل کېږي او کیدای شي د انسان د مېرینې لامل و ګرځي.

خینې یوناني طبیبان د ترخو زرداو مغز او زړي خپلو ناروغانو ته د درملنې لپاره لارښونه کوي چې ډیرې ناوړې پایلې به

دا چې خوراکي توکي د انسانانو او ژویو د ژوندي پاتې کیدو لپاره ډير اړين دي او هر ژوندي موجود د خپل ژوند د دوام لپاره ورته اړتیا لري نو دا هم باید په یاد ولرو چې خینې خوراکي توکي په خپل جوړښت کې په طبیعی ډول زهری توکي لري چې کیدای شي همدا خواړه کوم چې د زهری توکو لرونکې دي د انسان او یا ژوی د مېرینې لامل شي. له دي لیکنې خخه موخه دا ده چې په خوراکي توکو کې په طبیعی ډول شته زهر و خیرو او د اټکالې زیانونو خخه د مخنیوی لارې چارې په ګوته کړو، تر خو وکولای شو د دي ګواښ په وړاندې خان خوندي کړو.

خوراکي توکي په طبیعی ډول له کیمیاوي توکو خخه جوړ شوی دي او د ژوند لپاره حیاتي ماده او بنستیز ارزښت لري، خو یا خینې خواره په لوره کچه کیمیاوي توکي لري چې د طبیعی زهرو په نامه یادېږي.

چې دا زهری توکي په خینو خوراکي توکو کې په تیټه کچه خو په خینو نورو خوراکي توکو کې په ډېرې لوره کچه لیدل شوی دي، دا زهری توکي هغه وخت منځ ته راخي کله چې خوراکي توکي د خینو فنگسونو تر برید لاندې راشي نوموري زهری توکي کیدای شي د خینو مناسبو لارو چارو لکه لمدولو، تخمر، و چولو او پخولو له لارې له منځه ولاړ شي، خو خینې ډولونه یې بیا خپله زهری بنه څایته ساتلی شي چې کیدای شي د غږیتوب لپاره یو لوی ګواښ و ګفټل شي چې په لاندې ډول دي:

افلاتوکسین (Aflatoxin)

دا هغه زهری توکي دی چې د Flavus Aspergillus فنگس په واسطه منځ ته راخي دا فنگس په عادي ډول دانه

Mycotoxin

فنجسونه په عادي چول د خورو په مخ باندي ليدل کيري
مگر کوم زهر چې تولیدوي یعنې Mycotoxin د خورو په
مخ ناخړګند وي او په خورو کې د خپريدو وړتیا لري، نو
که چېږي د خورو له مخ خخه فنجس ليرې هم کړئ ، بيا
هم ددي اټکل شته چې خپل مايسليمونه یې په خورو کې
تزریق کړي وي او د ګنه ناروغيو او څینې وخت د مړينې
لامل هم ګرځي.

Cucurbitacin

په کدوانو کې شته طبیعی زهری توکي دی چې
Cucurbitacin په نامه سره يادېږي لدې کبله د هغه خوند
کله نا کله چېر تریخ وي ، دا زهر يا توکسین
Cucurbitaceae په ټوله کورنۍ کې شتون لري ، نوځکه د
ډیرو ترخو بادرنګو خورل د استفراقي ، د کولمو د درد او
اسهال لامل ګرځي. د هغه کدو او بادرنګو خخه باید ګټه
وانخيستلائي شي چې تيز بوی يا تریخ خوند ولري.

Saponins

صپونين په اوپو کې حل شوي نباتي زهرجن توکي دی چې
په چېر ټینګوالۍ سره کولاۍ شي د اوپو سره صابوني خګ
جوړ کړي. اصلی کيمياوي جوړښت یې glycoside او د
aglycone Sapogenin په نامه سره يادېږي.

صپونين تریخ خوند لري او د وینې د سرو کروياتو د
هيمولايز کولو وړتیا لري . د اسهالاتو او استفراقي لامل
ګرځي. او د کيمياوي جوړښت له مخې په دوو برخو ويشل
شوی دی چې د ستيرويپول او تريپيرپينويد صپونين په نامه
سره يادېږي .

دا زهر کابو د ټولو بوټو په بدني برخو کې پیدا کيري او
ټینګوالۍ ېې د بوټي په ورائي او د ودې په پراونو پوري
ټپاو لري. په سویاينو، جغندر، ممپليو، پالک

ولري نو ټول هغه توکي چې دا ميګدالين لرونکي اوسي له
خورلو خخه یې باید په کلکه ډډه وشي.

Lectin

چې علمي نوم یې Phytohaemagglutinins دی په
لوبيا کې شته زهر دي په خاصه توګه په سره وچه لوبيا کې
په طبیعی چول شته دي، دا زهرجن توکي د معدي د درد او
کانګو لامل ګرځي، چې کله ناکله د انسان د مړينې لامل
هم کيدا شې.

ددې لپاره چې دا زهرجن توکي له لوبيا خخه جلا کړل شي
لبر تر لړه باید لوبيا د ۱۲ ساعتونو لپاره لامده شي، بيا د
دقیقو لپاره وايشول شي او او به یې چې شي هغه وخت یې
زهر له منځه خي.

Glyco Alkaloids

Glyco Alkaloids ټول کچالو یو چول زهرجن توکي لري چې
کچالو کې لبره ده که چېږي کچالو د لمړ له وړانګو سره له
مخامخ کيدو وروسته د شنه رنګ لرونکي شي نو د ګلايکو
الکلايدونو کچه یې زياتيرې او پرنوالې یې تر ۷۶۰۰ ملي
ګرامه په یوه کيلو ګرام کې رسيري، نو سپارښته کيري چې
د کچالو شنې برخې باید ونه خورل شي، کله چې د روړدو
کچالو خخه شنه برخه لري هم شي بيا هم تریخ خوند لري
که چېږي غواړئ چې کچالو شين رنګ وانځالي نو هغه په
تیاره، يخو او وچو څایونو کې خای پر خای او زیرمه کړئ.

Patulin

چناسکي لرونکي يا فنجکسي منې کيدا شې یو چول زهرې
توکي د Patulin په نامه سره ولري، دا زهر په عادي چول
د زخم په شا او خوا کې چېر راټوليې (تراکم کوي) هغه
منې چې زخم ولري باید د خوراک او جوس جوړولو خخه
ېي ډډه وشي.

- خورو له خورلو خخه چده وشي.
- هغه خورو خخه چې د ګټې اخیستنې نېټه يې تیره شوې وي ګټې وانخیستل شي او خپلو هغو ژوو ته چې بيرته انسان ته خواړه برابروي ورنه کړل شي.
- خواړه باید په ټاکلې یخه هوا په عام ډول د صفر او ۵ درجو سانتي ګراد کې وساتل شي.
- د خورو د سانتي په برخه کې هیڅ وخت هم دا ګنه (فرضیه) د پلي کېدو وړنه ده چې هر هغه شی چې طبیعی وي نو سالم به هم وي.
- خواړه باید په پاک ډول سره تیار او په پوره اندازې سره پاخه شي.
- هغه خواړه، میوې او سابه چې رنګ يې له لاسه ورکړۍ وي ، لګیدلې يا زخمې وي باید د سالمو خورو له ډلې لیرې شي.
- هغه خواړه چې خراب بوی، تريخ خوند او يا هم نورې ناوړه خانګړنې ولري چې په عادي خورو کې نه وي د ګټې اخیستنې خخه يې ګډه وشي.

اسپراګاس، براکولي، کچالو، منو، توربانجان او رشقه کې پیدا کيري.

Oxalic Acid اکزالیک اسید

پښی (رواش) چې په عام ډول د هغه پانې په لوړه کچه زهرجن مواد لري چې د اوکزالیک اسید او انترائکنون په نامه یادیري، ددې زهرو خخه په ګټې اخیستنې سره پښتوري ګئی خپل فعالیت له لاسه ورکوي او د مریني لامل ګرځي. د دې ستونزې د مخنيوي لپاره د پښيو د پانوو خخه باید ګټې وانخیستل شي، خو کیدای شي یوازې له ساقی خخه یې ګټې وانخیستلای شي.

په خپلو خورو کې خنګه د طبیعی زهرو خخه مخنيوي وکړو؟

طبیعی زهر هغه وخت ډیر ګواښونکي وي چې په ډېږي اندازې سره په پرله پسې ډول مصرف شې. خو کولای شو چې د لاندې تکو په پام کې نیولو سره د هغه د ناوړه اغیزو خخه مخنيوي او یا هم په هغه کې کمنبت راشي:

- ګن خواړه و خورول شي ، یعنې یواحې د یو ډول

بیوتکنالوژی (ساختن دوباره دنیا)

ترتیب دهنده: انجینیر فرهاد یوسفی

منبع: اینترنت

دانشگاه رایس در جمع بسیاری از همکاران خود اعلام کرد که «اگرچه قرن بیستم، قرن فیزیک و کیمیا بود اما واضح است که قرن بعد، قرن «زیست شناسی و بیولوژی» خواهد بود.»

در اینجا به برخی از اقدامات بیوتکنالوژیکی اشاره می‌کنیم:

شرکت‌های فعال در حوزه انرژی، آزمایش‌هایی را بر روی منابعی به عنوان جایگزین سوخت‌های فُسیلی (زنگال سنگ، نفت و گاز) طبیعی آغاز نموده‌اند. دانشمندان امیدوار اند تا به اصلاح محصولاتی مانند نیشکر که هم اکنون نیز به منظور تولید سوخت در برخی وسایط استفاده می‌شود بپردازند. انتظار می‌رود تا اینتاول حاصله از شکر و غلات تا بیش از ۲۵ فیصد سوخت وسایل موتوری را تا اواسط این قرن تأمین کند. حتی محققین به روش‌های پیچیده تری در رابطه با سوخت‌های زیستی روی آورده اند و امیدوارند این سوخت‌ها به طور کامل جایگزین سوخت‌های فُسیلی شوند. دانشمندان اخیراً به نوعی باکتری به نام *E.Coli* دست یافته اند که می‌توانند پس مانده محصولات زراعی، اضافات باغچه‌ها، زباله‌های جامد شهری و ضایعات کاغذ را مصرف و به اینتاول تبدیل کند.

کاهش تدریجی منابع سوخت‌های فُسیلی و افزایش آلودگی ناشی استفاده از آن در سطح جهان، بشریت را برای یافتن شیوه‌هایی جدید به منظور استفاده از منابع مشابه و سوخت‌های جایگزین هدایت می‌کند. منابعی که نه تنها ترسی از تمام شدن شان وجود نداشته باشد، بلکه عاری از آلاینده‌های قبلی نیز باشد. شکل گیری این اقدامات به دهه ۱۹۵۰ باز می‌گردد، یعنی زمانی که زیست شناسان با شناسایی و دست زدن ژن‌ها، اولین گام‌ها را برای ورود به قرن بیوتکنالوژی برداشتند.

پس از هزاران سال گذاختن، ذوب کردن، پیوند دادن، ساختن و سوزانیدن مواد بی جان بمنظور تولید اشیاء مفید، اکنون بشر در پی مجزا نمودن، ترکیب کردن، گنجانیدن و پیوند زدن مواد زنده جهت تولید وسایل رفاهی که مقرون به صرفه جویی است، می‌باشد. در واقع همانطوریکه اقدام به تولید پلاستیک گردید، اکنون در پی تولید مواد زنده دیگر نیز می‌باشد.

از نو ساختن دنیا

تقریباً در هر زمینه‌ای علوم زیستی، دستورالعمل‌های توسعه در حال برنامه ریزی و طراحی می‌باشند، روند درازمدت تجهیز به ابزار و امکانات لازم سرعت گرفته است، پرسونل جدید به خدمت گرفته شده اند و همه وهمه دست به دست هم داده اند تا با سرعت بیشتر تجارت جدید ژنتیک را به نظام اقتصادی حاکم معرفی نمایند و بشر را برای چشیدن اولین میوه‌های عصر بیوتکنالوژیک آماده کنند. در حال حاضر ۱۳۰۰ شرکت در حوزه بیوتکنالوژی تنها در ایالات متحده وجود دارد که مجموع درآمد آنها در حدود ۱۳ میلیارد دالر برآورد شده است و در مجموع بیش از صد هزار نفر در این شرکت‌ها به فعالیت مشغولند. چنین توسعه‌ای تنها در اولین دهه انقلاب جدید تکنالوژیکی و اقتصادی رخ داده است و چه بسا احتمال دارد که این روند قرن‌ها ادامه یابد. «робرت اف کرل» کیمیادان برنده جایزه نوبل و استاد

موفقیت آمیزی مواد را از مواد رادیو اکتیو پاکسازی کند، به واسطه تولید بیش از ۲۰۰ میلیون تن مواد خطرناکی که سالانه تنها در امریکا تولید می شود و هزینه های هنگفت پاکسازی محل های تخلیه زباله های سمی که تخمین زده می شود بالغ ۱.۷ تریلیون دالر خواهد گردید، تحلیلگران صنعتی متقدعاً ساخته تا در قرن بیوتکنالوژی اصلاح زیستی را به عنوان یکی از صنایع در حال رشد برشمارند.

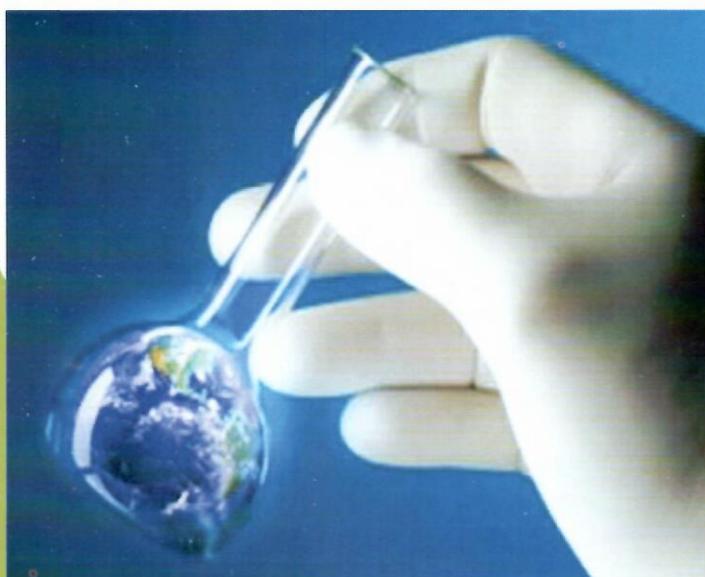
شرکت های فعال در عرصه جنگل کاری نیز به این علم جدید روی آورده اند و امیدوارند ژن هایی را بیابند که با وارد نمودن آنها به درختان سبب رشد سریعتر آنها شوند و نه تنها آنها را در برابر بیماری ها مقاوم تر می نماید بلکه در برابر گرما، سرما و خشک سالی نیز مقاوم سازند. دانشمندان اخیراً در موسسه «کالجین» ژنی را یافته اند که شکل گیری سلولوز در گیاهان را کنترول می کند. آنها امیدوار اند این ارزایم را تقویت نموده تا سلولوز بیشتری در قشر حجری درختان رشد یافته و در نتیجه درختان مؤثر را برای برداشت در صنعت تولید کاغذ و کاغذ سازی پرورش دهند.

حقیقین همچنین با کمک تکنالوژی کشت حجرات موفق به پرورش لیمو و مالته شده اند و حتی برخی تحلیلگران معتقدند که در نتیجه تحقق روزی که آب مالته در خم ها تولید شود و دیگر نیازی به ایجاد باغ های مالته نباشد، خیلی دور از انتظار نخواهد بود!

دانشمندان فعال در صنعت کیمیا از تولید جایگزینی برای نفت که سال ها است به عنوان ماده خام اصلی در تولید پلاستیک استفاده می شود با منابع تجدید شدنی ای توسط مایکروارگانیسم ها و گیاهان تولید می گردد، سخن به میان آورده اند. یک شرکت انگلیسی به نام «ای سی آی» نزدیکی از نوعی باکتری را که قادر به تولید پلاستیکی مخصوص با ویژگی هایی متفاوت در انعطاف پذیری می باشد، دریافت نموده است. این نوع پلاستیک که صد درصد در محیط تجزیه پذیر است، می تواند همانند پلاستیک های تولید شده از مواد نفتی مورد استفاده قرار گیرد. در سال ۱۹۹۳، داکتر «کریسو مر ویل» مدیر بخش زیست شناسی گیاهی در موسسه «کارنجی واشنگتن» ژن سازنده پلاستیک را در گیاه خردل وارد نمود که نتیجه آن تبدیل گیاه به یک فابریکه پلاستیک سازی بود.

همچنین به بیوتکنالوژی به عنوان ابزاری مهم در جهت پاکسازی محیط زیست نگریسته میشود. «اصلاح زیستی» یا «زیست درمانی» در واقع استفاده از موجودات زنده و عمدها مایکروارگانیسم ها به منظور از بین بردن یا بی خطر کردن مواد آلوده کننده خطرناک و زباله های خطر آفرین است. اکنون نسل جدیدی از موجودات ژنتیکی گسترش یافته اند تا صرفاً مواد سمی را به مواد بی خطر مبدل سازند. حقیقین از یک گروه فنجه ها، باکتری ها و جلبک هایی که تحت تکنالوژی مهندسی ژنتیک قرار گرفته اند به عنوان «ابزار جدید زیستن» با هدف جذب فلز های آلوده کننده و رادیو اکتیو همچون سیماب، مس، کادمیم، یورانیم و کوبالت بهره می برند. «موسسه تحقیقاتی ژنوم» که یکی از شرکت های فعال در حوزه بیوتکنالوژی محسوب می شود، توانسته به نحو

د خڅلوا له منځه وړلوا ځارې چارې

ترتیب کوونکی: انجینیر نصرالله شیرزاد

منبع: انټرنټ

پدې مطلب کې د خڅلوا له منځه وړلوا اصلې لارې چارې او د هغوي ګټې او تاوانونه واضح شوي دي:

۱. ډېرى کول (Dumping)

پدې ډول کړنلاره کې خڅلې هغو ځایونو کې چې د ځمکې سطحې ټېټې وي ډېرى کېږي ددې کار یوه برخه د ځمکو د بیا حاصل ورکولو لپاره د خو ددې کړنلارې بله اړینه برخه د وچو خڅلوا له منځه وړل دی. د میکروبونو د فعالیت په پایله کې د خڅلوا د حجم اندازه د پام وړ ډول کمېږي او ځمکه له سره د کښت لپاره تیارېږي د دې کړنلارې د کمزوری ټکي دادې چې خڅلې د مچانو او میاشو له وجوی لوڅیرې چې په یو نه خوبنونکي یوی او خای بدليزې، سپکې خڅلې د بادونو د را الولو په وجه خوا او شا ته شيندل کېږي او د ځمکې د پاسه او لاندې او بور د کړې ٻدو لامل ګرځي.

د WHO یوې کميټې په ۱۹۶۷ ميلادي کال کې د خڅلوا ډېرى کول له دې وجو چې د روغتیا ګواښونو، مزاحمت او د چاپریال کړې ٻدو لامل ګرځي ترتولو غیر صحی

علمی او تاریخي څېړنې ددې واقعېت بنودونکي دې چې انسانان له پخوا راهیسې د خڅلوا له ستونزو سره لاس او ګریوان و او د داسې لارو چارو په لته کې وو چې دا ستونزې پري حل کړي. په منځنۍ پېړيو کې د اروپا بناري او سپیدونکو خپلې خڅلې د کورونو خخه د باندې او په دښتو کې اچولي او هغوي نه پوهېدل چې ډېرى ناروغۍ د ککړ چاپریال له وجې رامنځته کېږي.

د ۱۷ ميلادي پېړي په وروستيو کلونو کې د انګلستان يو راپور وښودله چې ناروغۍ د خڅلوا په غیر صحی ډول له منځه وړلوا پوري اړه لري. کله چې روغتیا د پام وړ وګرڅدې، خلکو له دښتو او عامو ځایونو خخه د خڅلوا په ټولولو پیل وکړ، د ۱۸ ميلادي پېړي خخه د معه اروپا میشتو خپلې خڅلې سوڅولې او له لاسته راغلې انرژۍ خخه به یې د برپننا د تولید په برخه کې ګټه اخیستله، خو د اطلس او قیانوس بل لوري کې وضعیت لېر خه توپیر درلود آمریکايانو به خپلې خڅلې له بنار خخه بهر په یوې کثافت داني کې اچولي او ددې له ډکېدو وروسته به یې له بلې خخه ګټه اخیستله کله چې د آمریکا او سپیدونکي ډېر شول او خلکو له ځمکو خخه د کربنې لپاره ګټه اخیستنه پیل کړه، خڅلې هم ډېرى شوې.

خو د خڅلوا خخه د خلاصېدو لارو چارو لا تر او سه پرمختګ نه دې کړي او همامغسي (په کثافت دانيو کې د خڅلوا اچول) دوام لري او سره مهال خوا او شا ۵۵٪ خڅلې د بنار خخه بهر او په تاکليو ځایونو کې په فني ډول د روغتیا په پام کې نیولو سره بېڅیرې په اوسينيو حالاتو کې د خڅلوا له منځه وړلوا لپاره له پنځو لارو خخه ګټه اخیستله کېږي خو هېڅ یو له دوى خخه په یوازې ډول د ګټه شرایطو لپاره مناسبه نه ده، یوه ځانګړې لاره چاره د خایې عواملو لکه: لکښت او ځمکې او کارکوونکو ته د لاسرسی له معنې تاکل کېږي.

ژوروالي پوري ډېرى، تخته او ګلکيوي او د طبقو په ډول يو د بل د پاسه سره یوځای کييري د هري طبقي باندیني مخ باید لېو تر لېو ۳۰ سانتي متره په خاورو سره پونکو ژوو خڅه لري ساتي او کار خڅلي د مچانو او خوله لپرونکو ژوو خڅه لري ساتي او د بوی، ګرد او خاورو له مزاحمت خڅه مخنيوي کوي. ددي ګړنلاري ټاوان دادی چې له بهر خڅه خاورې راولو ته پکې اړتیا ده، په بنخو شوو خڅلو کې کيمياوي او فريکي بدلونه رامنځته کييري د خڅلو د تودو خې درجه په اوو ورڅو کې تر شپېتو درجو پوري لوپيرې او د ناروغيو ټول رامنځته کېدونکي عاملونه له منځه وړي او د تجزې پروسې ته چټکتیا ورکوي. وروسته ۲ تر ۳ اوينو پوري وخت نيسې تر خو ساره شي او په عادي ډول په بې ضرره موادو باندي د عضوي موادو بشپړه تجزيه تر شپېرو میاشتو پوري وخت نيسې.

څڅلي باید او بو ته ورکړي نشي خکه چې د نارامونکي بوی لامل ګرځي کوم چې د عضوي مواد له تجزې خڅه راپورته کييري. په صحی ډول د خڅلو بنخونې ګړنلاره

کړنلاري په توګه محکوم کړي او زیاته کړي چې د خڅلو ډېرى کول بايد غير قانوني اعلان شي او پرڅاي ېې د باوري کړنلارو خڅه ګټه واخیستل شي.

۲. د خڅلو صحې بنخونه

په هغه خایونو کې چې مناسبې څمکې ته لاسرسى وي په صحې ډول د خڅلو بنخونه يو له غوره کړنلارو خڅه ده. دا کار د عادي ډېرى کولو له ګړنلاري سره توپير لري، پدې ګړنلاري کې د خڅلو مواد په کندو يا له څمکې جوړو شوو خایونو کې اچول کييري او په مناسبه کچه تخته (press) کييري او د ورڅنې کار په پای کې پې سر په خاورو او يا هم څانګړي پونکو سره پتیرې. د خڅلو صحې بنخونې اصطلاح تعیير موندلې د هغه کارونو لپاره په کار وړل کييري چې په اونې کې يو يا دوه څل پکې د خڅلو تخته کولو (press) او پونکو عمل ترسره کييري دغه کار په درېو طرېقو سره تر سره کييري:

الف- د کندې طریقه (Trench Method)

هر چېږي چې هواري څمکې ته لاسرسى وي په عادي توګه د کندې طریقه تاکل کييري. ددي کار لپاره اوږده کنده (د ۲ تر ۳ مترو په ژوروالي او د خڅلو سره) کیندل کييري (د چاپيریال شرایطو په نظر کې نیولو سره) او خڅلي پکې اچول کييري او تخته کييري، وروسته په هماغې ويستل شوې خاورې پې سر پتیرې. هر چېږته چې خڅلي په تخته شوي ډول په کنده کې واچول شي که چېږي پې ژوروالي ۲ مترو وي د هرو ۱۰ زرو تنو نفوس لپاره به په کال کې يو Acre څمکې ته اړتیا وي.

ب- ریوندلارې سطحې طریقه (Ramp Method)

په هر خای کې چې څمکه د مايل پونکې وي دغه کړنلاره مناسبه ده. ددي لپاره چې ډاده شو خڅلي پتیرې لړه کیندنه هم ترسره کييري.

چ- د څمکې هوارولو طریقه

دغه کړنلاره د کندو، خاورو د سوريو او د کانونو پاتې شویو خایونو د کولو لپاره کارول کييري. خڅلي د ۲ تر ۲.۵ مترو

نکات مهم در باره اسباب بازی و کودک

تهریه کننده: نبیله مهمند اعیار

منبع: اینترنت

تکامل حواس

برخی حواس و ادراک جنین طی همان دوره زندگی در رحم مادر مراحل تکامل خود را پشت سر می‌گذراند. در مورد گوش‌ها بعد از تولد نوزادان به چربنگانه، گدی‌های صدادار، وسایل و اسباب بازی‌های موزیکال و ریتمیک با صدای آرام و آرامش بخش لوازم مفیدی برای موقعیت‌بیداری و یا آرام کردن طفل هنگام گریه است.

برخی دیگر از حواس همچون بینایی پس از تولد شکل لازم به خود می‌گیرد. در یکی دو هفته پس از تولد نوزادان ابتدا فقط رنگ‌های روشن را در فواصل نزدیک نسبت به رنگ‌های وسطی و ملایم در فواصل دور تشخیص می‌دهند. رنگ‌های سرخ و سبز که روی گهواره آنها در حرکت است می‌توانند توجه آنها را جلب کند. کم کم او می‌تواند با گرفتن اشیا حس لامسه خود را با کنجکاوی تقویت کند. بنابراین باید

روان‌شناسان کودک و محققان تربیتی معتقدند که بازی و اسباب بازی‌ها با تقویت حواس، هوش و ادراک کودکان، به دنیای حال و آینده آنها شکل می‌دهند و از همین سبب اگر درست انتخاب و در دسترس آنها گذاشته شود برای روان اطفال اثرات خوبی خواهد داشت و گرنه مخرب و زیانبار خواهد بود.

چی نکات و مشخصات را باید در نظر گرفت تا اسباب بازی‌های خریداری شده برای آنها نه تنها مفید، بلکه پرورش دهنده حواس شان باشد؟

صرف نظر از مشخصات مفیدیت و تولید کننده، آیا عوامل دیگری نیز در خرید و استفاده از اسباب بازی‌ها دخیل اند؟ انتخاب اقتصادی یا آموزش والدین بسیار مهم است هر نوزاد و کودک در مراحل متفاوت رشد خود به وسایل مختلف روی می‌آورد.

فعالیت مجبور بسازد.

وسایل نقاشی غیرسمی، توبهای بادی، بازی‌های محوطه باز چون لغزش و ریسمان کشی، لوازم کوچک شده دنیای بزرگترها مثل لوازم خانگی یا قطارها و وسایط نقلیه و غیره از جمله اسباب بازی‌های است که این موارد را تقویت می‌کند.

معیارهای ستندرد

آگاهان و متخصصان پرورش کودک می‌گویند بسیاری از والدین هنگام تهیه شکل اسباب بازی نگاه از دید خودشان است نه نگاه از منظر اطفال. آنها که اولین فرزندشان را به دنیا می‌آورند بر حسب علاقه و شوق خود، گاهی اطراف کودک را پر از هرنوع اسباب بازی می‌کنند که به جای سرگرم شدن کودک، او را سر در گم می‌کند.

به عنوان مثال هنوز بسیاری والدین که خرید گودی برای پسرها یا توب و اسباب بازی برای دخترها را اشتیاه می‌پندازند!

توجه به مصنونیت، سلیقه و علاقه کودکان، سن و سالشان، درک و هوش متفاوت آنها، امکان خراب کردن، تنوع رنگ و شکل و حتی ابعاد، جذابیتش برای کودک، قابلیت پرورش مهارت‌های چون تخیل یا آموزش همراه با سرگرمی، امکان مشغولیت با بازی، جمع آوری، ارزان از جمله نکات مناسب برای تهیه اسباب بازی است.

اگر می‌خواهید کودک تان به واسطه سرگرمی با اسباب بازی درک بهتری از بسیاری مسائل پیرامونش به دست بیاورد، باید قدرت تشخیص معیارهای نادرست را از درست در خود و کودک تان تقویت کنید. که این خود یک راه قضاوت در باره اسباب بازی کودکان در خانواده‌ها محسوب می‌شود.

لوازم در اختیارش گذاشته شود که خطری برای کودک ایجاد نکند و با سن او نیز متناسب باشد.

دوره نوزادی

بی‌خطر بودن وسایل قابل دسترس یکی از نکاتی است که در همه مراحل کودک باید هنگام تهیه اسباب بازی نیز مورد توجه بزرگان قرار گیرد. از آنجا که نوزادان به سرعت علاقه بیشتر به مکیدن و به دهان بردن اشیا پیدا می‌کنند، صحت بودن و قابل شستشو بودن آنها نیز اهمیت بسیار دارد. وسایلی با رنگ‌های روشن، نرم، لطیف و بزرگ‌تر از دهان با صدای‌های آرام و توجه برانگیز از جمله اسباب بازی‌ها و گودی‌ها و آدمک‌ها، برای چنین دوره مناسب هستند.

دنیای کودکی

وقتی واحد شمارش عمر فرزندتان همراه با ماه به سال نیز متصل می‌شود باید به فکر سرگرمی همراه با آموزش و تقویت خلاقیت او بود. او می‌تواند بنشیند و وسایل اطرافش را جایه جا کند، می‌تواند راه برود و توپی را از این سو به آن سو بیندازد یا اسبابی مانند پای روک، غلتانک، موتور پلاستیکی و غیره را فشار دهد و یا به دنبال خود بکشد.

مشخصات جایه جایی و حرکت برای خرید و تهیه اسباب بازی در اولین سال زندگی نه تنها اولویت دارد. بلکه از آن پس نیز در اغلب موارد باید تکرار شود تا تبلی جای تحرک را نگیرد. در دو یا سه سالگی درک بیشتر دنیای اطراف، به مشخصات دیگر اسباب بازی‌ها اضافه می‌شود.

کتاب‌های جذاب، بازی فکری، مکعب‌ها، حیوانات یا پرندگان ساخته شده از مواد سبک، ابزار کوک شدنی یا دارای بطری برای حرکت کردن یا پخش اصوات و مانند اینها علاوه بر سرگرمی، قابلیت‌های آموزشی و خلاقانه را در او افزایش می‌دهد.

آنچه برای کودک مفید است قرار ذیل است:

- حس خلاقیتش را برانگیزد؛
- به عواطف و درک او شکل بهتری دهد؛
- روش‌ها و راه حل‌ها را آموزش دهد؛
- با دیگران همراهش کند؛
- همکاری با همبازی‌ها را به او بیاموزد و به حرکت و

استفاده از لوازم آرایشی چه عوارض دارد؟

منبع: mehra.org

امروزی که اکثر ما هر روز حجم بالایی از لوازم آرایشی و صحی را استفاده می‌کنیم، ابراز نگرانی کرده‌اند هیچ کس نمی‌تواند به طور مستقیم بگوید فلان محصول آرایشی خاص باعث ابتلا به سرطان یا دیابت می‌شود، اما آرچه مسلم است این است که مطالعات فزاینده تایید می‌کنند که افزایش تماس با مقادیر زیادی از این مواد خاص، روی سلامتی شما تأثیر سوء می‌گذارد.

دوری از زندگی سالم

وقتی در کنار استفاده از لوازم آرایشی متعدد، هر روز با حجم بالایی از این مواد کیمیاوی از طریق محصولات شوینده و پاک کننده، آفت کش‌ها (انواع سپری های حشره کش)، مواد دسته بندی و به طور کلی کالاهای صنعتی در تماس هستیم، این نگرانی پیش می‌آید که بیش از پیش از حق زندگی کردن سالم و صحی، فاصله بگیریم پوست بدن ما یک سد غیر قابل نفوذ نیست، این عضو مهم

محققان در مطالعات جدید هشدار داده‌اند که مصرف مواد آرایشی به ویژه در حجم زیاد، سلامت مصرف کنندگان را به طور جدی به خطر می‌اندازد. بسیاری از محصولات آرایشی بخصوص کالاهای آرایشی که برای برنزه کردن (تبديل نمودن رنگ جلد توسط مواد به رنگ گندمی و یا گندمی تیره) مصرف می‌شوند، تقلیبی بوده و حاوی مواد کیمیاوی هستند که طبق نتایج آزمایشات مختلف، این مواد کیمیاوی عوارض جانبی سوء و گاهی جبران ناپذیر برای بدن دارند مواد مصنوعی

محققان تاکید دارند بسیاری از محصولات آرایشی حاوی ترکیباتی از مواد مصنوعی هستند که با بروز مشکلات صحی و بیماری‌هایی چون سرطان، اختلالات هورمونی، مشکلات ناباروری، آسم (نفس تنگی)، حساسیت، دیابت و حتی نوافع مادرزادی مرتبط اند. به همین دلیل گروهی از کارشناسان صحی نسبت به مصرف این محصولات، به ویژه در شرایط

۶- آسیب به ناخن

رنگ ناخن، آرایش ناخن و مانیکور و پدیکور همه بسیار صحی به نظر می رسد اما در واقع به ناخن آسیب میزند و باعث تغییر رنگ و نازکی و شکنندگی آن میشود.

۷- مضر برای چشم

استفاده مواد کیمیاولی (سايه چشم، ریمل، لینز و دیگر اشکال آرایش چشم) می تواند به چشم بسیار بد آسیب برساند. مخصوصاً برای کسانی که از لنز استفاده می کنند. این مواد باعث نازک شدن مژه و عفونت شوند و حتی باکتری های موجود در مواد آرایشی غیر مجاز باعث کوری گردند.

۸- حساسیت

انواع مختلف حساسیت ها با استفاده بیش از حد لوازم آرایشی بوجود میاید. حساسیت می تواند پوستی، تنفسی، خوردن، تاثیر روی مو و غیره باشد. حساسیت های پوست ممکن است اثر استفاده انواع لوسيون یا کریم باشد و یا ممکن شما به بوی تند مواد حساسیت داشته باشید.

۹- بیماری های پوستی

همه پوست ها شبیه هم نیستند و شاید با بعضی کریم ها واکنش نشان دهند. در بعضی موارد باعث تغییر رنگ پوست و ایجاد حال ها روی پوست گردند.

و حیاتی می تواند مقادیر قابل توجهی از مواد فوق را جذب کند و از این طریق ترکیبات کیمیاولی وارد جریان خون می شوند و می توانند در بدن ذخیره شده و در نهایت، نتیجه تجمع آنها در بدن، پیامدهای مضری به همراه خواهد داشت.

۱- وابستگی ناخواسته در لوازم آرایشی

بعضی ها فکر میکنند با آرایش کردن زیبا تر میشوند و در صورت استفاده نکردن به آن در خود کاستی احساس میکنند. در صورتی که خدا به هر فرد زیبایی خاص خودش را داده است.

۲- سردرد

مواد آرایشی از مواد کیمیاولی تشکیل شده اند و اگر به مدت طولانی در معرض این مواد قرار بگیرید دچار سردرد میشوید. این امر برای خانم ها بیشتر هویدا است، حتی بوی بعضی از این مواد باعث سر گیجی میشود.

۳- مشکلات مو

خیلی ها حتی کودکان و نوجوانان از ژل و واکس مو استفاده میکنند. ولی بی توجه به اینکه استفاده از مواد آرایشی کیمیاولی آن هم برای مدت طولانی باعث عوارضی ناگوار برای مو میشود. نشانه این عوارض خارش و سرخ شدن پوست سر، افزایش شوره سر و ریزش مو و غیره میباشد.

۴- پیری زودرس

برخی کریم های سفید کننده و یا مرطوب کننده و پودر ها در استفاده طولانی باعث چروک پوست و پیری زودرس میشوند. باید در انتخاب این مواد دقต کرد که سنتندردد هستند یا خیر؟

۵- سرطان و دیگر بیماری های مزمن

مواد آرایشی بدلیل کیمیاولی بودن باعث بروز خیلی از بیماری ها میشود. به طور مثال لبسین حاوی سرب میباشد که ممکن است کم خونی طولانی مدت و حتی عدم تحمل گلوکوز شود. بسیاری از محصولات حاوی مواد کیمیاولی مانند اکسید روی، **BHA**، سلفات باریم و غیره برای بدن بسیار مضر اند و ممکن است به شکست بسیاری از ارگان ها مانند کلیه و کبد منجر شود.

ویژه گی های یک رهبر

تئیه کننده: برشكى حنيفى

منبع: اینترنت

دنبال شکاف ها و اشکالات شخصیت خود در زمینه های مختلف (کار، اجتماع، خانواده...) بگردیم و آنها را فهرست کرده و بدنبال راه حل مناسب برای آنها باشیم و سعی کنیم اشتباهات خود را تکرار نکنیم. فهرستی از همه کسانی که به سبب رفتارمان به آنها یک عذر خواهی بدھکاریم تهیه کرده و صمیمانه از آنها عذرخواهی کنیم تا اگر در شخصیت و منش ما شکافی بوجود آمده و یا در حال تخریب است آن را ترمیم و بازسازی کنیم.

جذبه

ما همه فکر می کنیم که جذبه داشتن یک ویژگی مادرزادی است که در همه وجود ندارد. اما اینگونه نیست، جذبه توانایی جذب کردن را نیز میتوان مانند سایر ویژگی های شخصیتی رشد و پرورش داد، اما چگونه؟ اول از همه عاشق زندگی باشیم و روحیه ای شاد و سرزنش داشته باشیم. پس اگر می خواهیم یک رهبر یا مدیر موثر باشیم باید بتوانیم دیگران را جذب کنیم و این امر از طریق خوشروی و خوش

این مطلب ما را با ویژگی های یک رهبر موثر آشنا می سازد، ویژگی های که هر شخص در هر مقام و منصب، نه فقط بعنوان رهبر یک جامعه بلکه حتی بعنوان یک مدیر لائق و توانا در یک شرکت کوچک هم به آنها نیاز دارد تا بتواند حداقل توانمندی های خود را بروز دهد. خصوصیاتی که اگر آنها را در خود پرورش دهد و درونی سازی کند بهتر و سریعتر می تواند به آرزوهای خود جامه عمل بپوشاند.

شخصیت

رهبران بزرگ در بحران ها و سختی ها با کمال میل به استقبال خطر می روند و از خود منش و یا همت عالی نشان می دهند. هرگاه در یکی از این شرایط بحرانی قرار بگیریم دو راه در پیش رو داریم: اول استفاده از منش و دوم شخصیت و یا سازش و مصالحه. منش و شخصیت یک رهبر را نمی توانیم از اعمال و رفتارش جدا کنیم و هرگاه گفتار و کردار یک رهبر با هم تناقض داشته باشد پس باید علت را در شخصیت او بیابیم. برای بهبود شخصیت خود باید به

می کرد: «حرفتان را واضح بیان کنید.» نکته دیگر اینکه به هنگام برقراری ارتباط، دقیق و متمرکز باشیم یعنی به موضوع مورد بحث بها داده و روی آن تمرکز کنیم نه روی حواشی موضوع نسبت به موضوع شناخت کافی داشته باشیم که مخاطب احساس کند با یک کارشناس سروکار دارد تا اعتماد و اطمینان او افزایش یابد.

صلاحیت

همه ما کسانی را که از خود لیاقت فراوان نشان می دهند، تحسین می کنیم. مهم نیست که این افراد در چه زمینه های از صلاحیت و شایستگی برخوردارند مهم این است که آنها با جدیت زیاد به آنچه که می خواستند، دست یافته اند. پس برای اینکه بتوانیم صلاحیت خود را افزایش دهیم باید پیوسته در جستجوی راه های برای یادگیری، رشد و ترقی باشیم و همواره به پیشرفت خود ادامه دهیم. همچنین در انجام کارها پیگیر، کوشش و جدی بوده و تا رسیدن به نتیجه مورد نظر کار خود را دنبال کنیم. دیگر اینکه همیشه یک قدم جلوتر از هدف نهایی خویش باشیم و بیش از حدی که از ما انتظار دارند ظاهر شویم. جان گاردنر می گوید: «جامعه ای که مهارت چون لوله کشی را به این دلیل که کاری پیش پا افتاده است تحقیر می کند و بعد هر سخن مبتذل فلسفی را به این دلیل که فلسفه مقام شامخی دارد می پذیرد، نه لوله کش خوبی خواهد داشت و نه یک فیلسوف متبحری (دانای).»

(ادامه دارد)

رفتاری با مردم میسر است. نکته دیگر اینکه نقاط مثبت طرف مقابل خود را ببینیم و آنها را پر رنگ کنیم. به دیگران امید بدهیم. سرمایه های وجودی و تجربه های شخصی خود را (خرد، درایت، منابع و حتی فرصت های استثنایی) خود را با دیگران قسمت کرده و به این ترتیب می توانیم ارزش وجودی دیگران را ارتقا داده و آنها را نیز به رشد و تعالی برسانیم. ناپلیون بنا پارت رهبران را «دللان امید» توصیف کرده است.

تعهد

اصولاً بدون تعهد و احساس مسؤولیت نمی توان رهبری کرد. تعهد به ما قدرت می دهد که در همه شرایط و سختی ها مقاومت کرده و چشم از هدف خود بر نداریم. باید بدانیم که تنها معیار تعهد عمل است. تعهد تنها عاملی است که به هنگام مشکلات و بحران ما را به جلو حرکت می دهد. دیوید مک نالی می گوید: «تعهد سبب می شود هریک که نقش زمین شدید از جای برخیزید و روی پا بایستید.» اگر بخواهیم میزان تعهد خود را بالا ببریم باید از خود بپرسیم برای چه کاری حاضرمن جانم را بدهم و سپس ببینیم که آیا اعمال و رفتارمان با این ایده ها همخوانی دارد یا خیر؟ پس بهترین کار برای ایجاد تعهد در خود این است که برنامه های خود را عملی کنیم تا زمانیکه فقط به آن فکر می کنیم هیچگونه کار مفیدی نمی توانیم انجام دهیم. تنها زمانی که آنرا به اجرا در آوریم به تعهد خود عمل کرده ایم.

ارتباطات

ما اگر حتی نخواهیم رهبر یک کشور یا مدیر یک شرکت باشیم باز هم باید توانایی ایجاد ارتباط با دیگران را داشته باشیم. موفقیت در بسیاری از امور از جمله ازدواج، کار، حرفه و روابط شخصی ما تا حد زیادی به ارتباطات ما بستگی دارد و هر چقدر مهارت ایجاد ارتباط را در خود بیشتر تقویت کنیم به موفقیت بیشتری نایل خواهیم شد. بهترین نکته در برقراری یک ارتباط مناسب این است که پیام خود را ساده کنیم. مطلب خود را به شکل ساده، کوتاه، مستقیم و بدون عبارات پیچیده و دشوار بیان کنیم، بطوری که برای مخاطب کاملاً قابل درک باشد. ناپلئون بناپارت به وزیران خود توصیه

د خڅلوا له منځه ورلو ځارې چارې

پاڼي له ۱۴ ص

هغې هم لوړيرې چې خو ورځې وخت نیسي او پدې موډه کې د مچانو هګۍ او لاروا، د ناروغیو عوامل او د بوټو تخم له منځه وږي، کمپوست د ناروغی خپر بدرو عامل ډېر لېر او یا ې هم نلري چې د خاورې یو به پیاوړی کوونکۍ دی چې د بوټو د اصلې خوراکې توکو لکه نایتریتونو او فاسفیتونو لرونکۍ دی.

اوسمهال د کمپوست د چمتو کولو لپاره له دوو کړنلارو خڅه کار اخیستل کېږي چې په لاندې ډول واضح شوي دي:

الف- د بې هو azi کړنلاره یا ګرم تixerم پروسه

د هندوستان هیوادکرنې ټولنې تر نظر لاندې د هندوستان د علومو موسسې په وسیله په بنګلور بنار کې د ترسره شوو خپرنو په پایله کې د کمپوست چمتو کولو یو ماشین د بې هو azi په طریقې سره جوړ شوی چې د بنګلور کړنلارې (ګرم تixerم پروسه) په نوم مشهور دی سپارښته کېږي چې له دغې کړنلارې خڅه د یوې مناسبې کړنلارې په توګه د خڅلوا له منځه ورلو او بنارونو پاکولو لپاره ګټه واخیستلای شي، د هغه خڅلوا او فاضله موادو لپاره چې باید پاک او له منځه یوړل شي د (۹۰،۰) مترو په ژوروالي، (۵۰،۱) مترو په سور او (۵،۰) مترو په اوږدوالي سره کندې کیندل کېږي. سپارښته کېږي چې ژوروالي یې د (۹۰،۰) مترو خڅه زیات نه وي چې د تجزیې پروسې د سستوالی لامل ګرځی دغه کندې باید د بناري ساحي خڅه لېر تر لېر د (۸۰،۰) مترو په اندازه په لري واتېن کې وکیندل شي.

د سري جوړولو پروسه پکې پدې ډول ده: لوړۍ د خڅلوا یو طبقه د شا او خوا (۱۵) سانتي مترو په پندوالی سره د کندې پرمخ اچوي او ددې طبقي پرمخ د (۵) سانتي مترو په پندوالی سره پرې بولې تویوي وروسته په نوبت سره د (۱۵) سانتي مترو په پندوالی سره د خڅلوا او د (۵) سانتي مترو په پندوالی

۳. د خڅلوا سوځونه

کولای شو خڅلې د اور اچولو یا سوځولو په مرسته له منځه یوسو هر چبرته چې مناسبې ځمکې ته لاسرسی نه وي نوموږې کړنلاره ټاکل کېږي.

کلينيکي خڅلې چې ځانګړې ګوابښونه لري بهه داده چې په سوځولو سره یې له منځه یوسو. په صنعتي هیوادونو کې په ځانګړې ډول په لویو بنارونو کې چې مناسبه ځمکه نلري خڅلې د سوځولو له لارې له منځه ودل کېږي خو مخ پر ودې هیوادونو کې د خڅلوا سوځونه پرڅای لاره نه ده، خکه خڅلې د خاورینو موادو لرونکې دی چې د اچولو کار ستونزمنوي او پکارده چې لوړۍ خاورې ترې جلا کړل شي، چې دا ټول ډېر لګښت او پانګکې اچونې ته اړتیا لري او د خڅلوا سوځولو په برخه کې بناراليو ته ستونزې رامنځته کوي. سربېره پردي په هغه ټولنو کې چې سري ته ډېره اړتیا لري د خڅلوا سوځول ورته یو ډول زیان دی او له دې کبله مخ پر ودې هیوادونو کې د خڅلوا سوځونه خپله ټاکلې کارونه لري.

۴. د سري چمتو کول

د سري چمتو کول د بناري خڅلوا او انساني سري له منځه ورلو لپاره ګټه کړنلاره ده او په یوې طبیعې پروسې کې شامله د چې په هغې کې د باکتریا و د فعالیت له وچې عضوي مواد تجزیه او یوه شربډلې عضوي ماده (Humus)، چې په مناسبه توګه پايدونکې ده په لاس راخې چې هغې ته (Compost) وايې او د خاورې پیاوړی کولو په برخه کې د پام وير ارزښت لرونکې ده. کاربن ډای اکساید، او به او تودو خه یې فرعی محصولات دی د تجزیې په وخت کې تودو خه رامنځته کېږي او تر شپیتو درجو یا له

لپاره کوم ماشین نشه او خحلي د کورونو په شا او خوا کې شيندل شوي وي چې د خاورې د سختې ککرتیا لامل گرخې دغه ستونزه کولای شو هري کورنۍ ته د سري د خاه گانو په کيندلو سره حل کړو داسې چې باید د خوراکي توکو یاتې شوني، د حيوانا تو سري او د ونو پانې په خاه گانو کې توپې او د ورځې په پاي کې پري خاورې اچول شي. دا چول خاه گانو خخه دوو ته یې اړتیا د چې د یو له ډکدو او سر پهولو وروسته یې د بلې خخه ګټه واخیستلای شي، خحلي په خاه کې د (۵ تر ۶) میاشتو په موډه کې په سري بدليري او بيا کولای شو چې کروندي ته یې يوسو، په کليوالو ټولنو کې دغه چول د خخلو له منځته ټولو کړنلاره اغیزمنه او یو خه ساده ده.

٦. بنخونه

دغه چول کړنلاره د کوچنيو کمپونو لپاره مناسبه ده. یوه کنده د (۱,۵) مترو په سور او (۲) مترو په ژوروالي سره کيندل کيري او د هري ورځې په پاي کې د خخلو مخ په (۲۰ تر ۳۰ سانتي متره) خاورو سره پټيري، کله چې د کندي ډکه شوي برخه د ځمکې سره تر ۴۰ سانتي متری پوري ورسيري له خاورو خخه یې ډکوي او تخته کوي یې او نوي کنده کيندي. وروسته له (۴ تر ۶) میاشتو کولای شو له کندي خخه سره راوباسو او په کروندي کې تري ګټه واخلو. که چېږي د هرو ۲۰۰ تنو لپاره د کندي یو متر اوږدواли په نظر کې ونیول شي نو وروسته له یوې اونې به ډکه شي.

سره د انساني سري طبقي ور اضافه کوي ترڅو د ځمکې خخه (۳۰) سانتي متره پورته سطحي ته ورسيري، لير تر لبره د (۲۵) سانتي مترو په پنداولي سره پاسني طبقيه باید د خخلو وي. وروسته په پورتنيو خخلو باندي خاوره اچوي او هغه پونبيوي په هغه صورت کې چې کار په سمه توګه ترسره شوي وي کله چې انسانان د کمپوست په ډپريو لاره کوي باید پښه یې پکې لاره نشي.

د باكترياوو د فعالیت په پايله کې د اوو ورڅو په موډه کې د پام وير تودونځه (د ۶۰ درجو خخه لوره) د کمپوست په ډېري کې رامنځه کيري دغه قوي تودونځه چې د (۲ نه تر ۳) اوئنيو پوري دوام کوي د خخلو او بولو د تجزيه کېدو لامل گرخې او ناروغۍ رامنځه کوونکي ټول ميکروبوونه له منځه وري. د خلورو تر شپرو میاشتو وروسته، د خخلو او بولو د تجزې کار بشپړ او لاسته راغلي سره د بوی او زيان پرته په بشپړه توګه تجزيه شوي ماده ده چې ددي سري ارزښت ډېر زيات دی او د ځمکې پرمخ د ګټې اخيستې لپاره تيارة ده.

ب - ميكانيزي په طریقې سره د سري جوړونه

د سري جوړونې بله کړنلاه د ميكانيزي کړنلاري په نوم ده. پدې کړنلاري کې د اووه موادو چمتو کولو او د سري په وروستي محصول د هغوي بدلو لو په وسيلي په لويء کچه لوړۍ خخلي د خطرناکو موادو لکه هډوکي، فلز، بنيښه او نورو خخه چې په اټکلي توګه د واړه کولو په بهير کې ننواته کوي پاكوي او وروسته د یوه واړه کوونکي ماشين پوسيله واړه واړه کيري ترڅو د برخو اندره ېې تر ۲ انچو تېټه شي، وړې شوي خخلي وروسته د چټلو اوږو او بولو سره په یو ګډوله ماشين کې ګډيري او یو د بل پرمخ سره راټولري. هغه عوامل چې پدې عملياتو کې باید کنترول شي عبارت دي له: د کاربن نسبت نايتروجن ته، تودونځه، لنډبل، PH او هوا ورکونه، د سري د تيارولو ټول دوران د ۴ تر ۶ میاشتو په موډه کې بشپړيري. د سري د تيارونې دغه کړنلاره د آلمان، سويس او هالند په څېر هيوادونو کې عامه ده.

٥. د سري خاه ګانې

د مخ پر ودې هيوادونو په کليوالي سيمو کې د خخلو ټولولو

قانون جدید ستندرد ملی

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون در روشی احکام مندرج مواد یازدهم و سیزدهم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

۱. ایجاد و انکشاف زیربنای ملی کیفیت.
۲. بهبود کیفیت اموال تجاری (وارداتی و صادراتی) محصولات تولیدی و پروسه های خدماتی.
۳. تثییت نورم های مصرفی جهت بهره برداری موثر از منابع ملی و اقتصادی.
۴. تامین صحت و مصوونیت مستهلكین و حفاظت محیط زیست.
۵. تشویق سکتور خصوصی جهت سهم گیری در پروسه های ستندرد سازی، متراولوژی، ارزیابی مطابقت و فراهم آوری زمینه فعالیت آنها.

**Afghan National Standards Authority
(ANSA)**
Magazine
Volume 20, OCT, - 2018

